

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КӘКРЕ КҮЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 7

06 март 2015 ел

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Кәкре Күл
авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Уставына үзгәрешләр һәм өстәмеләр
кертү турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында » 2003 елның 6 октябрендәге 131 - Ф3 номерлы Россия Федерациясе Федераль законына ярашлы рәвештә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеген Уставының 81, 82, 83 статьялары нигезендә Кәкре Күл авыл жирлеген Советы:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Кәкре Күл авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Уставына 1 нче кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмеләр кертүгә.

2. Әлеген карарны Юстиция органына Федераль закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвен өчен жиберүгә.

3. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеген Уставына үзгәрешләр һәм өстәмеләр дәүләт теркәвеннән соң махсус мәгълүмати стендларда игълан ителүгә тиеш.

4. Әлеген карар гамәлдәгел законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда үз күченә керә.

ТР Аксубай авыл жирлеген
муниципаль районы Кәкре
Күл авыл жирлеген Советы Рәисе

С. С. Елисеев

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Кәкре Күл
авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр
кертү турында**

**1. 6 статья җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәге редакциядә
бәян итәргә:**

- 1) Җирле әһәмияттәге торак пункт мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:
 - 1) җирлек бюджеты проекты тәзү һәм карау, җирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тәзү һәм раслау;
 - 2) җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерү;
 - 3) җирлекнең муниципаль милкендә булган милеккә ия булу, файдалану һәм аның белән идарә итү;
 - 4) торак пунктлар чикләрендә яңгың куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәмин итү;
 - 5) торак пунктта яшәүчеләрне элемтә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм күнкүреш хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;
 - 6) ял оештыру һәм авыл халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;
 - 7) Җирлек территориясендә физик культура һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, җирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткөрүне оештыру;
 - 8) торак пунктның архив фондларын формалаштыру;
 - 9) торак пункт территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән биналарны (шул исәптән торак йортларны), алар урнашкан корылмаларны һәм җир участкаларын, тиешле биналарның һәм корылмаларның фасадларының һәм коймаларының тышкы күренешенә, төзекләндерү эшләре исемлеген һәм аларны үтәүнең вакытлычалыгын билгеләү; биналарның (аларда урнашкан урыннарның) һәм корылмаларның милекчеләренә янәшәдәге биналарны төзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү территорияләре; торак пункт территориясен төзекләндерүне оештыру (шул исәптән урамнарны яктырту, территорияне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);
 - 10) адреслашу объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларынан, төбәк яки муниципаль-ара әһәмияттәге автомобиль юлларынан, муниципаль районның җирле әһәмияттәге автомобиль юлларынан тыш), торак пункт чикләрдәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәренә үзгәртү, юкка чыгару, мәгълүматны Дәүләт адреслы реестрлар;
 - 11) авыл хужалыгы җитештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;
 - 12) торак пунктта балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын жыю һәм чыгаруны оештыру;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм жирләү урыннарын тоту»

7 статьяның 1 өлеше түбәндәге эчтәлектәге 11,12 пункт белән тулыландырылсын:

11) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмаларның хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру.

12) гражданның муниципаль торак фондының торак урыннарын аренда шартнамәләре буенча бирү

Уставның 30 статьясында 5;24 пунктларын алып ташларга

47 нче маддә. Башкарма комитетның вәкаләтләрен түбәндәге редакциядә баян итәргә

1. Жирлекнең башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәп өлкәсендә:

торак пункт бюджеты проекты, торак пунктның комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары проектларын тәзи;

- жирлек бюджетын үтәүне тәмин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары үтәлеше турында хисаплар әзерли;

- жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын билгеләүче статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына тапшыруны оештыра;

2) муниципаль милек белән идарә итү, торак пункт территориясендәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милеккә булган мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын булдыру, сатып алу, куллану, боерык бирү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда жирлек Советына муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында төкәдимнәр әзерли һәм килештерүгә (раслауга) кертә;

муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән торак пунктның икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр тәзи; торак пункт территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- жирлек советы билгеләгән тәртип буенча муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тәзи, аларның эшчәнлегенә максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә аларның житәкчеләрен билгели һәм биләгән вазифаларыннан азат итә;

муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс белән тәмин итүне һәм муниципаль биремне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр белән

финанс белән тәэмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм күрсәтә, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

3) авыл хужалыгы һәм эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә:

авыл хужалыгы житештерүен үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра;

4) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм халыкка башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

ял оештыру һәм халыкны мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

торак пункт территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыра, торак пунктның рәсми физкультура-сәламәтләндрерү һәм спорт чараларын үткөрүне оештыра;

5) төзекләндрерү өлкәсендә:

көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын жыю һәм чыгаруны оештыра;

торак пункт территориясен төзекләндрерү буенча эшчәнлек оештыра (шул исәптән урамнарны яктырту, территорияне яшелләндрерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);

-адреслашу объектларына адреслар бирә, адресларны үзгәртә, гамәлдән чыгара, урам-юл челтәре элементларына исем бирә (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк һәм муниципаль-ара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), торак пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирә, мондый исемнәрне үзгәртү, гамәлдән чыгару, дөүләт адреслы реестрлар;

социаль инфраструктураны комплекслы үстерү, торак пунктның транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын раслай.

б) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, Халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә:

- торак пункт территориясендә законнарны, дөүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актларын үтәүне, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән жирле үзидарә хокукларын бозучы судта яки арбитраж судында дөүләт хакимияте органнары һәм дөүләт вазыйфаи затлары, предприятелиләр, учреждениеләр, оешмаларның актларын шикаять итә;

- торак пунктлар чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткөрүне тәэмин итә;

-муниципаль сайлаулар, жирле референдум, жирлек депутатын, жирлекнең сайлап куелган органы әгъзасын, жирлекнең сайлап куелган вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- жирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи затларына, жирле үзидарәнең сайлап куелган органнары әгъзаларына, жирлек Советы депутатларына, муниципаль хезмәткәрләргә һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыра;

жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткөрү, спорт, тамаша һәм башка массакүләм ижтимагый чаралар оештыру белән бәйлә законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

гражданнырга һәм аларның жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы берләшмәләренә ярдәм күрсәтә, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыра;

7) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләр өлкәсендә:

балалар һәм яшьләр белән эшләр буенча чаралар оештыра һәм гамәлгә ашыра.

8) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен үтәр өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларын исәпкә ала һәм тиешле файдалануны тәмин итәр;

- тапшырылган дөүләт вәкаләтләрен тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлек Советы карарларына ярашлы рәвештә, жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы Матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан үзенә тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны тәмин итәр;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәтләренң сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра.

9) башка вәкаләтләр:

- жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны, «Федераль милектә булган су объектларында ясалган ясалма жир кишәрлекләре турында һәм Россия Федерациясенң аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2011 елның 19 июлендәге 246-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлегенә булдыру турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион үткөрүне тәмин итәр;

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка тәмин итүне гамәлгә ашыра;

торак пунктның архив фондларын формалаштыруны тәмин итәр;

- жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү максатларында гражданнырны торак пункт өчен социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыкларны) ирекле нигездә башкаруга жәлеп итү турында Карар кабул итәр һәм аларны үткөрүне оештыра;

федераль законнарда ярашлы рәвештә халыкара һәм тышкы икътисади элементләренә гамәлгә ашыра;

жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра, законнар, әлегә Устав, жирлек Советы карарлары белән жирлек советы яки башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелгән вәкаләтләрдән тыш.

2. Башкарма комитет жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә карамаган мәсьәләләренә хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыра:

торак пункт музейларын булдыра;

- гражданның торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарын арендау шартнамәләре буенча муниципаль торак фонды торак урыннарын бирә;

муниципаль яңгың күзәтчеләген булдыра;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмаларга хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра;

торак пунктта нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкара;

опека һәм попечительлек буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнаша;

торак пункт территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

-Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм торак пункт территориясендә миллиәтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтә;

- торак пункт территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацияләү буенча чараларны оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;

туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

кеше хокукларын тәэмин итүне жәмәгать контролендә тотучы жәмәгать күзәтү комиссияләренә һәм мәжбүри тоту урыннарында булган кешеләргә ярдәм күрсәтә.

инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидларның иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында»гы Федераль закон нигезендә оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә.

3. Жирлекнең башкарма комитеты Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендәге башкарма комитетның вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә::

1) Тиешле территориядә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) төбәк дәүләт контролен (күзәтчеләген) оештыру һәм гамәлгә ашыру, аны гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләр жирле үзидарә органнарына бирелгән;

3) тиешле эшчәнлек өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә башкарыла;

4) тиешле эшчәнлек өлкәләрендә муниципаль контрольнең нәтижеләгән мониторинглауны оештыру һәм үткөрү, аның күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

5) Татарстан Республикасы субъектларының федераль законнарда, законнарда һәм башка норматив хокукий актларында каралган башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру буенча функцияләр мондый органнарның статусын билгеләүче хокукий актларга ярашлы рәвештә, жирлекнең башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

"Дәүләт контролен (күзәтчеләген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшмәкәрләренең хокукларын яклау турында"2008 елның 26 декабрәндәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларның, шәхси

эшмәкәрләрнең хокукларын яклау белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата кулланыла.

65нче маддәгә муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка чыгару) һәм үз көченә керү тәртибе түбәндәгә редакциядә 3.1 пунктны өстәргә:

Массакуләм мәгълүмат чаралары сыйфатында «Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталы», Аксубай муниципаль районының рәсми сайты, Кривоозерский авыл җирлегенең мәгълүмати стендлары кулланыла.

74нче маддәдә торак пунктта бюджет процессы 7нче пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

Бюджет проектын төзү;

Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Җыенына Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен билгеләүче мөрәҗәгәте нигезләмәләре;

бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

Россия Федерациясенең таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре;
социаль-иқтисади үсеш фаразлары;

- бюджет прогнозы (бюджет прогнозы проекты, бюджет прогнозы үзгәрешләре проекты) озак вакытлы чорга;

- дөүләт (муниципаль) программаларында (дөүләт (муниципаль) программалары проектында, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертү проектларында)

75 нче маддәне түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

1. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр Сатып Алу Россия Федерациясенең дөүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турындагы законнарына ярашлы рәвештә башкарыла.

2. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр Сатып Алу җирлек бюджеты акчалары хисабына башкарыла.